

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริม
การเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางวินัส จันทร์แสงศรี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. นวี	เบาทรวง	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร. กรรณิการ์	กันชะรักษา	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการวางรากฐานการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวยังประสบความสำเร็จ การศึกษาเชิงเปรียบเทียบครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรกในหน่วยคลอด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้คลอดและทารกแรกเกิดปกติที่ได้รับการดูแลตามปกติ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553 จำนวน 63 คู่ และผู้คลอดและทารกแรกเกิดปกติที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 จำนวน 62 คู่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก ที่พัฒนาโดยกรรณิการ์ กันชะรักษา และคณะ (2554) ดำเนินการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ของที่สมาคมพยาบาลออนทารีโอ ปี ค.ศ. 2002 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความสำเร็จของการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มอิสระต่อกัน และสถิติทดสอบฟิชเชอร์

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก มีคะแนนเฉลี่ยของ 1) ความสำเร็จของการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อระหว่างมารดากับทารก 2) ความสำเร็จของทารกในการอมหัวนมหรือดูดนมมารดาในระยะแรกหลังคลอด 3) ปริมาณน้ำนมมารดาในวันที่ 1, 2 และ 3 หลังคลอด 4) อุณหภูมิกายทารกแรกเกิดที่ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด ($p < .001$) และที่ 30 นาทีแรกหลังคลอด ($p < .05$) สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการดูแลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก มีสัดส่วนในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียวนาน 24 ชั่วโมงก่อนจำหน่ายสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการดูแลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ยืนยันว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาในระยะแรกมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลลัพธ์ทางการพยาบาล

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Promoting the Early Initiation of Breastfeeding, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Mrs. Venus Jansangsri

Degree Master of Nursing Science (Advanced Midwifery)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chavee Baosoung Advisor

Associate Professor Dr. Kannika Kantaraksa Co-advisor

ABSTRACT

Promoting early initiation of breastfeeding is an important starting point in laying the foundation for successful exclusive breastfeeding. This comparative study was conducted to determine the effectiveness of implementing clinical practice guidelines (CPGs) for promoting early initiation of breastfeeding in the labor unit, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital. The study samples consisted of 63 pairs of normal parturients and newborns who received usual nursing care between May and June 2010 and 62 pairs of normal parturients and newborns who received care based on the CPGs between May and June 2011. The instrument used was the CPGs for promoting the early initiation of breastfeeding developed by Kantaraksa and others (2011). A guide to the implementation of the CPGs of Registered Nurse Association of Ontario (2002) was used as a framework for this study. Data collection tool was the assessment form for the success of promoting the early initiation of breastfeeding. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-test, and Fisher's exact probability test.

The results of this study revealed that the samples in the CPGs implementing group had significantly higher mean scores of 1) the success of mother and newborn skin-to-skin contact, 2) the success of newborn in holding nipple in mouth or sucking during early postpartum period, 3) the amount of breast milk at day 1, 2 and 3 after birth, 4) the newborns' body temperature at 2 hours ($p < .001$) and 30 minutes after birth ($p < .05$) than those of the samples who received usual nursing care. Moreover, the sample in the CPGs implementing group had significantly higher proportion of exclusive breastfeeding in 24 hours before discharge than that of the sample who received usual nursing care.

This study confirms that the implementation of the CPGs for promoting early initiation of breastfeeding is effective, therefore, the CPGs should be implemented for improving the quality of nursing outcomes.